

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

○ seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Sorisorii nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 140.

Joi 9 (21) Augustu

1884.

Brașovū in 8 (20) Augustu.

Conlocitorii noștri Sași serbăză, precum scimū, în săptămāna acēsta aniversarea fundārei coloniilor lorū în Transilvania, înainte cu șapte sute de ani. S'au făcutū pregătirile cele mai frumoșe. S'au întrunitū în Sibiuu tōte reuniunile sāsesci ardelene: reuniunile „Gustav Adolf,” reuniunea lorū științifică, cea economică, reuniunea așa numită a Carpaților ș. a. Punctulū de culminare alū serbării va fi conductulū festivū istoricū, care va reprezentā venirea Sașilorū în Ardēlū.

La aceste serbări Sașii nu au uitatū se invite și pe conaționali lorū din Germania și gazetele germane au salutatū cu entuziasmū acēstā invitare din partea „fidelilorū lorū conaționali din Transilvania,” dīcēndū, că „patrioții germani” nu potū privi nemișcați și indiferenți când o gintē germanā serbăză o asemenea sērbătōre de onōre, „care e totodatā și sērbătōrea Germaniei.”

Totū cu acēsta ocaziune foile din Germania n'au pututū sē nu amintēscā cāte ceva despre starea asupritā, în care se aflā ađi gintea sāsescā dela marginea rēsăritēnā a monarhiei austro-ungare. Astfelū dīce „Die Post” din Berlinū într'unū articolū intitulatū: „o aniversare germānā în Ardēlū” într'unū rēsumatū istoricū privitorū la desvoltarea Sașilorū din Ardēlū: „Revoluțiunea dela 1848 a sguduitū pentru întaia oară basele „constituțiunei lorū (a Sașilorū) și de cândū din „acēsta revoluțiune s'a nāscutū ērāși vechia domniā a nobilimei maghiare, Sașii stau isolați în „lupta de esterminare, care este indreptatā în „contra drepturilor lorū garantate precum și în „contra naționalităților. Parlamentarismulū, întemeiatū pe unū sistemū nedreptū electoralū, „care se practicā într'unū modū brutalū, fi asupresce cu forța.”

Acēstū limbagiū alū foilorū din Germania plinū de simpatia pentru frații asupriți dela pōlele Carpaților, a deșteptatū din nou mānia celorū dela Peșta. Ei se ciudescū acum grozavū, că nu vēdū în totū arangiamenulū serbării Sașilorū nimicū ungurescū. „Nu scimū — întrēbā „Pester Lloyd” cu ironia — dēcā la Sibiuu sē „serbăză legătura Sașilorū cu statulū ungurescū, „ori legătura lorū cu națiunea germanā?” Acēiași lōie nu se sfiesce de a afirmā că ea „în adevrū” nu este de ajunsū informatā asupra tendinței festivitāților dela Sibiuu.

Nu le vine la socotēlā celorū diz. Peșta nici aceea, că la serbările din Sibiuu vorū luā parte și multe capacitāți din Germania, nu numai științifice ci și „politice.” „Pester Lloyd” pretinde adecā, că oșpeții din Germania vorū duce cu sine la Sibiuu și o porțiune bună de tendințe politice și ar voi astfelū se presente întrēga serbare a Sașilorū ca unū evenimentū anti-ungurescū și anti-patrioticū.

Sașii sunt Germani și se ținū de naționalitatea germanā, cu tōte astea serbarea lorū nu pōte fi o serbare germanā, ci este admisā numai ca festivitāte ungurescā. Așa raționēzā cei dela „P. Lloyd.” Pentru ei este unū pēcatū comistū în contra patriotismulū, dēcā gintea germanā din Ardēlū simpatisēzā cu Germanii din marele imperiu.

„Noi cunōscemū numai o singurā iubire de

patriā, dīce „P.-Lloyd” și acēsta trebuie sē se afirme în propria țērā, neconturbatā și neinfluatā prin rudiri naționale.”

Amū fi curioși sē scimū dēcā simpatiele, ce le-au arātatū Maghiarii în modū atātū de demonstrativū pentru Turci, în anii rēsboiului rusoromāno-turcescū, au alteratū iubirea lorū de patriā. Noi nu credemū, precum nu putemū crede, că Sașii avēndū contactū spiritualū cu conaționali lorū din Germania, n'ar fi capabili de sentimente adevērate și neturburate patriotice.

Tōtā neînțelegerea în privința acēsta isvoresce, credemū, numai de acolo, că Maghiarii șovinisti nu vorū sē admitā între marginile acēstui statū o desvoltare, care se n'aibā timbrulū specificū ungurescū; nu vorū sē recunōscā, că pōte fi cineva bunū patriotū și atunci când își iubescē naționalitatea. Egoismulū ungurescū reclamā tōte numai pentru sine.

Noțiunea patriotismulū cuprinde în sine și o dosā însemnatā de abnegare. Se pōte ore aflā cātū de puținā abnegare în procederea și judecata șovinistilorū unguři, pentru cari totū ce nu e vāpsitū cu culorile maghiare este negru?

Nu ne sēmțimū chiāmați a rēspunde la acūsările, ce le îndrēptā pressa maghiarā în contra Sașilorū. Amū voitū numai se constatāmū, că nici o festivitāte istoricā și cu totul inofensivā ca cea sāsescā din Sibiuu n'a pututū sē se facā, fără ca intoleranța maghiarā sē se dē din nou pe față.

CRONICA DILEI.

Điua nāserei M. Sale monarhului nostru Franciscū Iosifū s'a serbatū în tōte patru bisericile romāne de aci printr'unū serviciū divinū, înālțāndū-se rugāciuni pentru îndelungatā viață a Maiestāții Sale și cāntāndū-se imnulū impērātescū. Poporulū a asistatū în numărū fōrte mare.

La bāile Vălcele (Előpatak) și Tușnadū s'a sērbatū điua nāserei Māiestāții Sale, în presērā, prin ilumināția, musicā și focū de artificii.

M. S. Impēratulū și regele va plecā în 28 Augustū st. n. la 7 ore sēra cu trenulū separatū de curte și însoțitū de o suitā numerosā spre Aradū, unde va ajunge la 5 ore diminetā. La trenū nu i se va face o primire sērbătōrescā. La 7 ore monarhulū se va duce cālare pe cāmpulū de manevrā. Audiență va primī numai în điua de odihnā, 31 Augustū. În 1, 2 și 8 Septemvre se vorū continuā manevrele, și deși acēstea se vorū estinde pānā la Lipova, impēratulū de astā datā totū nu va cercetā Timișōra. Dela Aradū va trece în 3 Septemvre sēra directū prin Pesta, Marchegg, Gānsendorf, la Angern, unde va ajunge trenulū la 6 ore diminetā. Dela trenū se va duce cālare la manevrele de cavaleriā. Cuartierulū generalū alū statului majorū sub conducerea arhiducelui Albrecht și a arbitrilorū, între cari va fi și principele de corōnā Rudolf, va fi în Dürnkrať. Oficieri străini, cari vorū luā parte la manevre, între cari va fi și regele Sērbiei Milan, vorū plecā cu trenū separatū din Viena la manevre și dupā amēđi se vorū întōrce.

M. Sa impēratulū și regele a numitū, între alții, în gradulū de sublocotenentū în infanteriā: pe Victorū Moga, din Academia militarā, la alū 62 reg.; în gradulū de cadetū în infanteriā, pe absolvenții școlilor de cadeti Alexie Malița la alū 64 reg., Iōnū Popoviciu la alū 31 reg.; în artileriā: Iōnū Mācelaru la alū 8 reg.

Tratările dintre direcțiunile căilor ferate romāne și austro-ungare pentru egalarea unorū tarife nouē la căile austro-ungare și romāne s'au înteruptū. Causa arū fi, că căile ferate romāne ar fi retrasū concesiunile, ce fă-

cuserā celorū austro-ungare. Esportorii germani vorū fi siliți sē introdūcā în Romānia ferulū pela Galați și Brāila.

Partea āntāiu din opulū „Austro-Ungaria în cuvinte și tablouri” va apare la 1 Sept. 1885 și se va tratā în ea „Austria de josū.” În a doua parte, A. S. prințulū de corōnā Rudolfū va tratā „Regiunile Dunārene.”

În Sinaia se facū mari pregătiri pentru primirea AA. LL. prințului și prințesei nōstre de corōnā. Castelulū se iluminēzā cu electricitate și se face și unū apāductū. M. Sa regele Carolū inspectēzā din timpū în timpū mersulū lucrārilor.

M. S. Regele Carolū a inspectatū, spune „Rēsboiulū,” în điua de 4 Augustū la orele 10 și jumētate, batalionulū 2 de vēnētori, ce face gardā de onōre la Sinaia. Trupa presintā celū mai frumosū aspectū și dupā revistā, a executatū mānuirea armelorū, focurile și inovația focurilor in eșichier a colōnelorū de companiā. Apoi s'au executatū mișcările școlēi de batalionū, termināndū-se cu tirāliori scoși din compania din capū a colōnei, cu care s'a simulatū o luptā în pādurea Furnica. Interesulū pusū de M. S. Regele în cele mai mici detalieri, unitū cu sentimentulū datoritū și inteligenta conducere a ostașilorū, făcurā ca exercițiulū de luptā sē dea aspectulū unei adevērate inchipiri de rēsboiu. Se trecū apoi desfilarē în colōnā plinā și cu pasū gimnasticū, și M. Sa binevoi a „și exprimā înalta-i satisfacțiune. În urmā a trecutū prin barāci, care erau cu destulū gustū ornate cu mușchiu de piatrā și corōne de flori de cāmpū. La orele 12 și unū sfertū, M. Sa s'a retrasū la castelulū Pelesū.

Unū omū prājitū de viu, ca o scrumbiā, în flacările a patru stānjeni de lemne, este unū spectacolū prē atrāgētorū, dīce același điarū; de aceea și lumea alergā nebunā asērā în curtea palatului Bibescu, ca sē asiste la acēstā grozāviā. Cei mai mulți insē n'avurā parte sē vēđā nimicū de ore ce spectacolulū se terminase... mai nainte d'a se fi începutū. Spunū unii c'au vēđutū pe nēmțulū imbrācatū într'unū aparatū plinū de apā, umbilāndū vr'o cincī minute pe lângā flacări, și atāta totū. Vasta curte a palatului rēsună de fluerāturi și huidueli. Se dīce că d. Schala, despre care amū amintitū, a cāpētatū și ceva pe spinare, dela publicū, dar s'a alesū cu pāraluțe la buzunarū, căci erā 1 francū intrarea. Unū bietū coșarū desilusionatū, făcea urmātōrea reflectā: „Veđi ai dracului nēmț, cum scie sē ne ia paralele, pentru că Romāni sunt proști!” Simplu, dar adevēratū.

Cu privire la furtulū de 139,800 mārci dela posta din Mūnchen, s'a constatātū pānā acum, că tālharii au avutū chei făcute pe brōsca ușilorū, și că au spartū cu puterea casele de bani. Casa centralā a rēmasū ne-atingā. Direcțiunea postelorū a pusū unū premiu de 500 mārci pentru cei ce vorū descoperi pe criminali.

Hagi Loja, insurgentulū bosniacū, va fi eliberatū din Theresienstadt de ađi în 35 de đile. De cātā-va vreme a fostū bolnavū și din cauza purtārei sale excesive nu fū cu puținā sē-lū ținā în spitalū. Bucatele și-le gātesce singurū și e dusū la scaldā de douē ori pe săptămānā cu trāsura.

Din Copenhaga se scrie, că comuna a datū unū splendidū banchetū congresului medicalū. Au luatū parte mai multū de 1200 persōne. Au toastatū Finzen președintele, pentru regele Christianū și pentru congresū, Pasteur pentru Danemarca, Virchow pentru colegii Danezi, Tommasi Crudelli vorbi de simpatiele medicilorū italieni. Orașulū și portulū a fostū impodobitū cu bandiere.

În Petersburg a sositū trimisulū Șahului, Miza Aga Chan, omū de incredere și ginere alū Șahului. A adusū unū chipū alū socru-sēu impodobitū cu briliante și are o misiune politicā, cum se crede, în cestiunea regulării granițelorū persano-ruse și a relațiunilorū comerciale ale celorū douē țēri.

Cu privire la descoperirea complotului din Varșovia spune »Gazeta de Petersburg,« că s'au arestat 32 persoane: 3 ortodoci, 21 catolici, 7 evrei. Cercetându-se locuințele nu s'au găsit la ei nici dinamită, nici arme, ci numai publicații, proclamații și scrieri revoluționare.

Armatele belgiene vor fi reprezentate la manevrele armatei austriace prin Vauters locotenent de artilerie și Roel, maior.

»Czas« spune, că persecutarea evreilor a început în Dombrova poporul a omorât 7 evrei. În guvernamentul Pultavei și Chersonului mase mari de popor se pun în mișcare împotriva lor.

Referitor la bola regelui spaniol se scrie »Presei noue libere« din Viena, că el a avut vârsări de sânge curând după suirea sa pe tron, și că aceste vârsări se repetă acum așa de des, încât trebuie să te iai de gânduri. Regele a folosit isvórele cu pucioasă și sodă dela Betelu din Navarra pentru tămăduirea bólei de plămâni și bronhii. Bola s'a pronunțat acum din nou.

Comuna Freivaldau a petiționat la dieta silesiană, să decidă, că căsătoria unei învățătoare, ca și în Moravia și Stiria, să fie împreună cu abdicarea la oficiul său.

Calendarul pentru șecce mii de ani a lui Rafael Biltz a ieșit în a doua edițiune.

Principele Muntenegrului a ordonat zidirea unei cetăți noue Podgorița.

ADUNAREA GENERALĂ A „ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANIEI.“

(Coresp. part. a Gaz. Trans.)

Orăștia, 5 (17) Aug 1884.

Ședința I.

Duminecă dimineața la 9 ore oșpeții s'au intrunit la biserica gr. or., pentru a asista la serviciul divin. După terminarea sfinte slujbe, d. protopop Ioan Hanea din Sibiu rosti o cuvântare, în care explică popoului, adunat în mare număr la biserică, scopul Asociației, rugându pe poporeni de față a lua parte la desbaterile adunării în număr cât se poate mai mare.

După acesta a urmat deschiderea ședinței, care se făc totu în biserică, și în lipsa d-lui președinte Tim. Cipariu, fu deschisă și presidată de d. vice-președinte Iacob Bologa. Afară de d. vice-președinte, mai erau de față următorii membri din comitet: d-nii G. Barițiu secretar I., P. Bărcianu secret. II., E. Brote casier și membrul Visarion Roman.

În cuvântarea sa de deschidere d. vice-președinte a accentuat între altele, că deși societății nu i-au iertat mijlocele până acum de a contribui și la cultura secului frumos, speră însă că în viitor Asociația va pute lucra și pentru creșterea femeii române și această speranță și-o întemeiază atât pe concludul adus de adunarea din anul trecut pentru zidirea unei școle de fete, cât și pe o altă propunere venită la această ședință.

După deschiderea ședinței d. Dr. A. Tincu a dat expresiune prin câte-va cuvinte mulțumirii Românilor din Orăștia, pentru onoarea, ce li-s'a făcut prin ținerea adunării în acel oraș apoi d. vice-președinte citi o telegramă de felicitare sosită la adresa Asociației dela d-nii Iacob și Aurel Mureșan etc. din Brașov și prezentă adunării o scrisoare a d-lui Harșan însoțită de mai multe propuneri. (Se transmite comisiunii pentru propuneri).

După acestea, trecându-se la ordinea zilei, s'a alesu o comisiune de patru membri pentru încasarea taxelor dela membrii vechi și noi, compusă din d-nii I. Mihaiu, proprietar, Vasile Pop, canonic în Gherla, Dr. I. Miha avocat, și E. Brote, casierul Asociației.

S'au încasat: dela 2 membri fondatori 400 fl., dela 6 membri ordinari pe viață 600 fl., dela 34 membri ord. noi (a 6 fl.) 204 fl. și dela 14 membri ord. vechi (a 5 fl.) 70 fl., și dela doi m. ajutători 6 fl., în total 1280 fl.

Etă și lista membrilor fondatori și a acelor ordinari pe viață:

Cu ocaziunea adunării gen. a »Ass. Trans.« ținută în Orăștia la 17—18 Aug. 1884, s'au înscris ca membrii fondatori d-nii: Nicolae Fekete-Negruț, redactor în Gherla 200 fl. v. a. Dr. Ioan Mihaiu avocat în Orăștia 200 fl. v. a. Ca membrii ordinari pe viață cu taxa de 100 floreni v. a. d-nii: Avram Mihaiu, medic din Bucuresci; Ladăr Bințianu farmacist din Bêrlad în Moldova; Aurel Iosiv Ciura farmacist din Bucuresci; Gligore Popdan căpitan în retragere; Ioan Mihaiu proprietar în Orăștia; Silviu Demian proprietar în Balșia.

D. secretar II Dr. D. P. Bărcianu citește raportul general al comitetului Asociației despre activitatea sa din anul trecut.

Urméz conformu programei, alegerea unei comisiuni de 5 membri pentru examinarea proiectului de bugetu pe anul viitoru, și-a altei comisiuni de 5 pentru examinarea propunerilor.

Se numesc în comisiunea pentru bugetu d-nii: I. Lăzăric, Avram Păcuraru, Protopopul Ion Papiu, Laurian Bărcianu, și Sava Borha; ér în comisiunea pentru propuneri: d-nii Fr. L. Hossu, Bar. Ursu, adv. Nicolau Barbu, Dr. Ion Mețian și N. F. Negruț.

D. vice-președinte anunță, că a intrat la comi-

tetă o disertațiune, care fiindu examinată, este admisă pentru a se citi în adunare. Autorul disertațiunei d. Severu Axente însă declară, că disertațiunea sa, fiindu menită pentru plugarii săteni, cari la această ședință sunt reprezentați în număr forte micu își amână citirea disertațiunei pentru altă adunare, iar la cererea d-lui G. Barițiu, se învoese ca ea să fie publicată în revista Asociației »Transilvania.«

Sera pe la 8 ore sala cea mare a »Hotelului Național« eră indesată de un public curat românesc din toate clasele societății. Toți așteptau cu nerăbdare începerea concertului. Iluziuni mari nu-și făcea nimeni asupra celor ce avea să audă, pentru că afară de d. G. Dima, în programă nu se vedea altu nume cunoscut. Eră mai multu un fel de curiositate, care ținea pe cei de față în așteptare. Și tocmai pentru acesta, putem dice, că concertul a reușit mai pe susu de oră ce speranță. Eată programa concertului, arangiatu cu ocaziunea adunării generale a »Asociației transilvane« pentru literatura și cultura popoului român, în Orăștia la 17 Augustu 1884: 1. Sermană frunză, cântec românesc popular arangiatu pentru coru micștu de G. Dima, executat de corul damelor din Orăștia. 2. Ouvertura din opera »Alexandro Stradela« de F. v. Flotaw, arangiatu pentru piano a 4 mâni de C. Diabelli, executat de d-na A. Vladu și d-ra Maria Popovici (acesta din urmă în costum național). 3. Doue cântări, pentru o voce de bas și acompaniament de piano: a) Meșul nopții de G. Dima, b) Grenadirii (baladă) de R. Schumann, executate ambele de d. G. Dima. 4. Rămăi sênătôsă, cântec românesc arangiatu pentru coru micștu de G. Dima, executat de corul damelor din Orăștia. 5. Doue cântări, pentru o voce de bas, cu acompaniament de piano: a) Cântec de jertfă, de L. v. Beethoven, b) Ciobanulu de G. Dima, executat de Isai Popa. 6. Potpouri românesc pentru flaut și piano esec. de A. Unguru. 7. Cântul ciocărliei, arangiatu pentru coru micștu de F. Mendelsohn, executat de corul damelor.

Abstrăgându dela d. G. Dima, despre care e de prisos să o spunem, că a cântat frumos cele doue cântece de sub punctu 3 — putem dice, că mai toți debutanții și-au implinitu rolul cu succes; ouvertura din opera »Alexandro Stradela« a fost executat cu multă precisiune de d-na A. Vladu și d-ra M. Popovici; d. Augustin Unguru a fost aplaudat de repetite ori pentru frumoșele cântece românesce, executate pe flaut. Corul formatu din tinere dame, și acompaniatu de câteva voci bărbătesce, sub conducerea bravului învățător I. Branga din Orăștia, a secerat asemenea număröse aplause cu fie-care cântec, dar mai alesu cu cel din urmă, care a trebuit să-l execute de doue ori.

Nu mai puțin efect a produsu și ténêrul Isai Popa, teologu absolutu din Sibiu, cu cele doue cântece de sub p. 5, dintre care cel din urmă »Ciobanulu« a fost repetit. Vocea puternică și mlădiôsă a ténêrului teologu a surprinsu și încântat pe toți cei de față.

Afară de succesul moralu, care este necontestabil, concertul a mai produsu pentru asociațiune și un venit materialu cam de 300 florini.

Discursul de deschidere rostitu de d. v.-președinte I. Bologa.

Ilustrată adunare!

Onorațioru domni și stimațioru frați Români!

Precum am fost și în anul trecut — cu ocaziunea adunării noastre din Brașov — așa mă aflu de o parte și acum destul de trist și supărat, pentru că precum făcui atunci celor preșenți, așa știu că vă facu acum și d-vóstră o mare neplăcere, trebuindu mai înainte de toate să vă aduc cu nespuse părere de rău la cunoștință, că celebrul literat rom. mult meritat și pre eruditul președinte al »Asociat. Trans.« pentru lit. rom. și cultură pop. rom. statutiariu și pre înțeleptul conducător al adunărilor ei generale D-lu Te-moteu Cipariu va lipsi și asta dată din mijlocul nostru, pentru că după scrisoarea din 7 Augustu 1884 nu-i permite starea sănătății, în care se află și actual-minte a suporta oboselele călătoriei până aici și a ne conduce cu înscuta-înțelepciune. Am simțit într'adevăr și eu și simțu și acum întristarea și supărarea ce ne-a causat și ne cauză lipsa ilustrului nostru președinte din mijlocul celor ce avém să învățăm multu dela densul.

Încătu însă mă privesc întristarea și supărarea menționată numai pe mine, apoi etă vă mărturisesc, de altă parte, domnilor, că eu pentru mine aflu o mare micșorare a asprimei acelor în plăcuta mea pozițiune de președinte al »Asoc.« noastre, de ore ce etă, că în această calitate a mea ocupu de nou și cu mândria acestu loc; etă că mie imi impune absența președintelui conducerea unei adunări culturale atât de strălucită, de atât însemnată și valore, precum și cea de față; dară ceea ce pentru mine e și mai de însemnatu, etă că încredându-mi-se mie din nou conducerea unei adunări, ca acesta, mi-se face din nou o mare onore, o onore domnilor cu care mă voi făli totdeauna, aducându-mi cu multă bucurie aminte că am stat de mai multe ori și stau și acum, în fruntea atătoru suflete nobile ca ale celor ce au alergat și alergă întru ajutorul nêmului lor, cari s'au adunat și se adună, ca să se sfătuesc,

cum ar putea să-și mântue nêmulu mai cu înlesnire, și mai sigur de nevoile, cari l'apasă de secol.

Da, domnilor, mă încântă această onore cu atât mai multu, cu câtu mai puțin grijă portu de sarcina care o condiționează cu câtu mai puțin scrupulu-mi face conducerea acestei adunări.

Am eu, fraților, spre marea mea bucurie o bogată și pre însuflețire esperiență. M'a convinsu practica de 13 ani de cându mă ocup și eu ca președinte și ca vice președinte al »Asociației« noastre mai cu deădinsul și mai de aproape cu afaceri de ale ei, că toți aceia, din cari constă ea, și cari i compun adunările generale, va să dică, membrii aceia sunt toți bărbați ai bunu ordinu, țin contu de recerutul tactu și de buna cuviință. profită cu cumpetu de drepturile ce le acordă, și implinescu cu devoțiune datorințele ce le impun statutele, pe alu căroru temeu sa înființat și există »Assoc.« și că nici unulu dintre acei membri și nici odată n'a perdut dinaintea ochiloru minții, că decă e, ca să se susțină și să prospereze această reuniune românescă, trebuie să se observe cu totă serioșitatea alu 3 §. din statutele ei, după care în adunările acestei Asociații sunt oprite ori ce desbateri asupra obiectelor religioșe și politice, încatu acestea se referă la prezentu.

Deci căutându sub plăcuta impresiune a celor imediatu duse la cei ce-mi stau față și mă impresoră, și știind, că pentru agendele întrunirii noastre vitale, veți fi și d-vóstră, care ca fideli membri ai Asociației compuneți această adunare, de același spirit, de aceeași însuflețire conduși, de care s'au condus toți aceia, căți în asemenea calitate au secerat adunările noastre până acum: așa pute deschide, și așa și deschide cu totă cinștea sufletescă indată ședința acestei adunări, decă n'asă avé încă unele dorințe, care-mi zac în inimă, pe care asă vré să le cunoșc înainte de a ne apuca de lucru și cu a căroră descoperire mi permit prin urmare, a pune încă pentru vre-o câteva minute la probă indulgența și paciența d-vóstră. Dorescu din suflet, domnilor și credeți-mi, că amu, totu în urma esperențelor făcute, momentöse cause, multe și tari motive, din care dorescu, ca nu numai toți membrii acestei Asociației, numai toți Români, ci chiar și neromâni și ceialalți compatrioți ai noștri să cunoșcă câtu numai s'ar pute mai deapropu și mai bine scopurile »Asociației« transilvane pentru literatura română și cultura popoului român. Dorescu, ca să se spună câtu de desu, pentru că putându află, să-și însemne totu insul, că cu nemuritorii săi archi-păstoru, Șaguna și Șiușiu în frunte, a cerut inteligența română din Transilvania, prin petițiunea din 10 Maiu 1860 dela competențele locuri concesiunea de a înființa o reuniune, care să facă posibilă înaintarea literaturii române și cultivarea popoului român; că aceiași intelegința a compus în urma resoluțiunii guverniale din 31 Febr. 1861 în conferința sa din 9 (21) Martie 1861 statute pentru amintita reuniune, numind-o »Asociațiunea pentru literatura română și cultura popoului român,« că Maiestatea Sa prea bunulu nostru Francisc Iosif I. s'a îndurat pregrațiosu a aprobă prin prealalta sa resoluțiune din 6 Septembrie 1861 amintitele statute; că pe temelul acestor statute s'a inaugurat și s'a constituit »Asociațiunea« menționată în adunarea Românilor din 23 Octombrie 1861 ca scopul acestei »Asociației« după alu 2 §. alu statutelor ei nu e altul decâtu singuru și numai înaintarea literaturii române și cultivarea popoului român, că ea constă, după alu 5 §. din statute, din membrii fondatori, ordinari, corespondenți și onorari, fără deosebire de naționalitate și religione, și că ea își desvóltă conformu statutelor menționate activitatea și administrațiunea prin membrii amintiți, prin comitetul său executiv, sprijinit în toate afacerile sale statutare de cătră mai multe oficii auxiliare din despărțămintele teritorului ei și prin adunarea-i generală, care se ține ca cea actuală în totu anul în deosebite locuri din teritorul ei.

Dorescu mai departe, ca chiar pe cale oficială să se afle și să se știe, că această »Asociațiune transilvană« s'au apucat indată după inaugurarea și constituirea sa de resolvirea problemelor sale.

În 23 de ani a existenței sale a lucrat ea prin organele sale, conform §. 2 din statute, și spre înaintarea literaturii române. Cele mai multe puteri și mijloce ale sale, însă le-a întrebuintat ea până acum spre promovarea culturii popoului român, sprijinind prin stipendii și ajutoare bănesci nu numai o mulțime de tineri, pe mulți dintre acei tii ai popoului român cari s'au ocupat cu diferite specialități de știință, de artă, de comerț, de induștria și meseria, ci chiar și unele școli populare române.

Amu dorit și dorescu să se afle și să se constate toate acestea în publicu spre a servi de dovadă ori și cui că reuniunea, instituțiunea noastră acesta are bazele sale de totu solide și că ea e de unu nespuse folosu nu numai pentru Români ci, considerându inmensul bine, ce rezultă pentru toate poporele conlocuitoare din egala lor cultură trebuie să-lu vedă și să-lu mărturisască ori ce nepreocupat. — chiar, pentru ceialalți locuitori din țera această. Pentru aceea m'am permis eu, domnilor, a repeti — chiar și cu risicul, cu periculul a fi reprobatu — multe din cele ce amu rostitu și cu alte ocaziuni.

Dar precum cu plăcere v'am arătat desvóltarea activității Asociației noastre în unele direcțiuni cu privire adecă mai cu sémă la fii popoului român, așa cu durere trebuie să vă arăt și pre puțină ei activitate în alte direcțiuni; cu privire la ficele popoului român. Pentru aceste fragețe ființe, căroră avém a-le mulțumi esistența și durabilitatea națiunii noastre, n'a făcutu Asociațiunea totulu ce — nu dór că n'ar fi putut face — în alte împrejurări și cu alte puteri ar fi trebuit să facă. A ajutat ea, ce e drept și pe unele dintre ficele popoului român la învățătură de care și de lucru; și a se îngrijit după cuviință și în măsura și modalitatea recerută de educațiunea genului feminin românesc pe

deplină corespunzătoare timpului și recuințelor nămului nostru, nu i-a iertat mijloacele de care a dispus ea până acum.

Bun e însă Dumneșu și lauda lui, că mare și insulețit e numărul celor ce constituie reuniunea noastră, a acelor membri ai ei, cari au recunoscut și recunosc imperativa și întezătoare necesitate de a sari popoului român în ajutor și printr-o corespunzătoare creștere și intranire, a ficilor lui a jertfi în favoarea acestora și în cel mai bine înțeles și mai sigur interes al Românismului însuși, chiar și ultimele resturi din puterile Asociației noastre.

Ne va ajuta după ulterioară și ferbinte mea dorință bunul Dumneșu, er susținătorii acestei Asociații și membri ei, conduși de convingeri ca cele imediat exprimate, — tu mă îndoiesc, ei speru cu totă încrederea, că voru desvoltă totu mai tare și continuitiv zăbulu, care ilu au spre a cresce bine și a instrua deajuns și pe femeia română, și că în modul acesta ne va succede a ne implini în curându încă o datorință sfântă.

Speranța acésta a mea se basază, domnilor pe concludul marelui noastre adunări generale din anul trecut, prin care s'a stabilitu irevocabilu zidirea și întocmirea unei școle superioare pentru fetițele române, se basază pe propunerile relative la acésta zidire și întocmire a școlei, cu care a venit comitetul d-vostre la acésta adunare, și se basază și pe măgulitoare mea credință, că d-vostre domnilor membri ai Asociației, veți binevoi a primi propunerile menționatului comitetu.

Incheiu, domnilor și fraților, împărțându-vă și cordialele salutări, pre cari vi-le trâmte pré demnul nostru domn președinte, apoi salutându și eu pe frații Orăștieni cu cel mai călduros și bine v'amu aflatu fraților, er pe cei ce s'au osteniti încóce din diferite locuri ale marelui nostru teritoriu, cu cel mai cordial, și bine ați venit fraților! și în urmă invitându-ve pe toți la lucru, deschidú prin acésta ședință primă a adunării nós re generale ordinare a XXIII.

SERBĂRILE DIN SIBIU.

Sibiu, 6 Augustu 1884.

Din fuga condeiului imi iau voe se vé scriu ceva despre serbările, ce începú ați în vechiul nostru orașu și cari se voru urmá într'unú șirú de bună sémá mândru de țile. Că va fi așa e dovadă însufletirea, cu care compatrioții noștri, se gâtescú și s'au gâtitu pentru ele, și mai este și povoiul de óspeți ce vinú din tóte părțile, se ia parte la aceste festivități naționale.

Diferite reuniuni săsesci și-au pusú tóte puterile se ridice serbările la o tréptă potrivită cu a lorú însemnătate. Așa e »Fundatiunea Gustav-Adolf« cu vrednicu președinte, Fricke, în frunte, »Reuniunea ardelénă săsescă pentru cultura pământului,« »Reuniunea pentru cunoșterea țerii,« »Reuniunea carpatină,« »Reuniunea de cântări,« cari tóte își au rolul cuvenitú lorú în decursul serbărilor. Culmea acestorú serbări o va face »conductul festivú istoric,« care e meritú, se aducá aminte sașilor descălecarea strămoșilor lorú în țera Ardélului și se le mai oțelécá entusiasmulú, ce trebuie se aibá fie-care némú pentru păstrarea și ferirea vieței sale naționale — căci, dísu se fie în trecátu — Sașii încă au destule cauze se se plângá de vremile acestea, a cărorú fericire numai stăpánii o simtú și o vedú și-apoi buciună în lumea largă, că de ia se împărțescú tóte némurile dintre hotaréle regatului sf. Stefanú. Conductul le va mai aduce aminte — așa auđú vorbindú pe toți — și de credința cătrá țera — căci dorulú și voința, de-a și susținea unú némú individualitatea sa, nu eschide acésta credință și dragoste de țera, după noi toți, afará de fulgerătorii redactori ai gazetelorú maghiare.

Dar se mă intercú la obiectu.

Astáđi la 6 óre după améđi presidiulú reuniunii evang. a fundatiunii »Gustav-Adolf« pentru Ardélú își va ține ședința la sasa presidintului, la 7 óre va fi ședința — neoficială — a președului și deputaților din despărțăminte și la 8 óre convenirea colegială în hala festivă, inaugurându-se în acestú chipú obicinuitú șirulú serbărilorú, de cari — voi mai scrie.

B.

CEHII ȘI POLONII.

În 16 Augustu st. n. vr'o 1500 de óspeți cehi, — între cari și deputații Tonner și Hevera, — de prin Colín, Königgrätz, Podiebrad și Pardubiz, au ajunsú cu trenuri separate în Cracovia. Contele Constantin Rey a salutátu pe óspeți și a accentuatú comunitatea de interese între Cehi și Poloni, care constá în a apéra Austria contra tuturorú inimicilorú esterni. Conductulú trecú apoi prin stradele decorate cu stégurí negrii-galbine, roșii-albe și vinete-albe la casa statului. Doué muzici cântau cantece naționale. În sala cea mare a casei statului se făcu primirea oficiosă. Celú dintâi, care luá cuvântulú, a fostú deputatulú Tonner; între altele dize elú în limba poloná:

»Noi amú venitú, se depunemú omagieile nósre de reverință înainte capilorú acestei sfinte cetăți regesci, se ne mângăemú reciprocú în nenorocire și se vé poftimú succesú bunú în lupta națională, care de sigurú ne va duce la scopulú doritú.«

Primarulú Veigel, în răspunsulú seú accentuá, că Cehii și Polonii își vorú întinde unulú altuia mâna frățescă.

Totú Polonulú cú micú și mare întempiná din inimá pe óspeți și întregá Cracovia strigá: »Trăescá poporulú boemú!« Entusiasmulú în urma scetei vorbiri fú mare. Dintre deputații poloni bineventarú pe Cehi contele Mierosovschí și Splavinki. Lunea trecutá, fiindú ziua nasterii împératului, Cehii și Polonii s'au manifestátu în corpore lealitatea lorú.

DIVERSE.

Cum se cunoșce o vacá láptosă. — Écă ca trásurí generale, după Villeroy și alții, caracterele ce se cerú pentru o vacá bună de lapte: Să fie născutá de unú taurú ténérú și de bună originá. Capulú micú și puținú lungú, ochii vii, córnelé spițelate, mici și ascuțite, unú trupú cam disproportionátu, regiunea spinárei dreptá, ér a șalelorú largá, șoldurile depártate, ceea ce arátá unú basinu largú, ugerulú mare puținú cárnosú și flascú după ce s'a mulsú. Fluurile subțiri și delicate, pielea finá și părulú dulce la pipáitú. Ca semne particulare, se cere: vinele pântecelui se fie voluminóse și cum se dice la vađá, aceste vine la noi se numescú: »isvorulú laptelui« improprie numire, căci nu ele aducú materiile necesare pentru secreția laptelui dar, mărimea lorú esplicá activitatea secreției, căci cu câtú sângele vine în mai mare cățătime aici, cu atâtú și drumulú de întórcere alú sângelui spre inimá, trebuie a fi mai largú. Asemenea și pe ugerú trebuie a se observá vinele bine desvoltate. Caracterulú esențialú ce datorimú lui Guénon. în alegerea vacelorú de lapte, consistá în dispozițiunea perilorú pe perineu *). Acești peri urmézá o direcțiune opusá celorlalți (în răspáru) și mergú din josú în susú, constituindú aceea ce Guénon numesce: ecusson. În de obște ecussonulú presintá doué părți: una, care se întinde dela ugerú până la ombelicú (buricú) cealaltá plecândú dela fața interná a glesnei, sue lungulú feței interne a cóspei pe perineu, până aprópe de vulvá — la unele vaci.

Dupá cum acestú ecusson are o întindere mai multú sau mai puținú largá și cu câtú s'apropie de vulvá sau trece pe părțile laterale ale vulvei, Guénon stabilește mai multe clase, ordine și secții. Cu câtú ecussonulú are o întindere mai mare și perii lui vorú fi mai fini, scurți, mătăsóși, cu atâtú laptele va fi mai bunú și în mai mare cățătime și mai cu sémá decá pielea în dreptulú acesta va fi galbená și unduósá la pipáitú. — Vacile ce vorú avea aici pielea albicósá ne va da unú lapte seros și sáracú în principii nutritivi. Necesitá asemenea de a căuta ca perii ecussonului se fie regulați și simetrici. — Vacile ce ar presenta acești peri cu o direcțiune ca cea dela drepta la stânga, vice-versa seú în josú, anunță unú defectú și trebuie se ne ferimú căci láptuozitatea lipsește. Guénon numesce tărățe, materia furfuracee care se ea după ecusson, cândú se frécá cu mâna. Ele sunt în raportú cu producțiunea laptelui, și éta pentru ce: aceste aceste tărățe nu sunt altceva decátú materia sebáce care venindú în contactú cu aerulú se usucá. Ele indicú o activá funcțiune a pelei, condițiune nelipsitá pentru o mare secrețiune de lapte.

Éta dar, dice d-lú Dezeimeris, adevératulú mijlocú, necunoscutú până aici, de a regenera — din punctulú de vedere alú producțiunii laptelui — varietatea animalelorú a cărorú perfecțiune interesézá progresulú economiei rurale. („Gazeta Saténului.“)

—x—

Pedagogú bátáusu. — În țilele recente s'au ocupátu tribunalele germane, din Naumburg și Bamberg, cu procese intentate contra unorú invétători pentru maltratarea copiilorú. Unú invétătorú din Veissenfels a provocátu pe unú copilú, care, din cauza durerii de măsca stá cu capulú pe bancá, se stea dreptú; fiind-cá acesta nu-lú ascultá, invétătorulú ilú scóse afará din bancá, îi dete o palmá tare peste capú și unú pumnú în cefá. Copilulú a rémásu de atuncí amețitú, fără ca se mai póta ține capulú dreptú. După câteva țile din cauza unei neglijențe același copilú căpétá de la unú altú invétătorú doué lovituri în spate. Copilulú plângendú fú adusú acasá; elú își perdú facultatea de a vorbi. Cu timpulú numai, în urma tractării medicale își recápétá copitulú graiulú. Medicii au constatatú că maltratarea din partea acusatului a avutú ca urmare nește sguidiri de creeri și de măduva spinarei. Invétătorulú care servise de 33 de aní, fú condamnatú la 4 luni închisóre; afará de aceea tribunalulú recomandá tatálui copilului, se cêrá despágubire pe calea legii pentru spesele făcute cu medicii. Unú altú invétătorú, care bátuse pe unú copilú cu unú báțú așa de tare, încátú îi umpluse spinarea de sânge, fú condamnatú la 14 țile închisóre.

*) Perineul e partea dinapoi a corpului, care se întinde la femele, dela ugerú până la organele sexuale externe, acésta după Guénon. — Lecocq numesce perineu spațiulú cuprinsú între anus și organele sexuale externe. Pentru a înțélege metodelú lui Guénon se admitemú și numirea sa.

O contesá bețivá. — Contesa Cetti, o femeá cam de 38 de aní, a fostú închisá în Altona pentru a 102 órá din cauza beției. Contesa a fostú odatá o frumșete rará, dar în urma unui amorú nenorocitú a decăđutú din ce în ce totú mai tare. Părăsitá și uitátá de toți, nenorocita femeá, de origine dintr'o familiá nobilá vechiá italianescá, s'a datú patimei beției și a devenitú batjocura báiețilorú de pe strade.

—x—

Andrassy, Bosnia și catastru. — O foie din Clușiu scrie: Într'una din comunele comitatului Clușului se întemplá în țilele acestea, că comisiunea catastralá ținu o ședință, pentru a ascultá plângerile proprietarilorú împotriva măsurárilorú celorú noue catastrale. Intre reclamanți se aflá și contele Iuliu Andrassy, fostulú ministru de esterne, care încă se plânse pentru niște moșii ale sale. Escelența sa erá tare nemulțamitú cu clasificarea moșilorú și se tângui că după procedurile comisiunei elú este pré încárcatú cu dările. În decursulú pertractării reclamațiunei sale, dize unulú din membrii comisiunei: »Escelență, statulú are lipsá de bani, căci Bosnia înghite tare multí.« — »S'o ia dracu de Bosnia!« grái amáritú ministrulú și părăsi sala, fără se se mai gândescá la reclamațiune.

Convocare.

Onorarii membrii, cari compunú comitetulú centralú alú »Reuniunii invétătorilorú gr. or. románi din districtulú Fágárașului« anume: Daniilú Gaború — Voila, Petru Debu — Șercáța, Petru Marhao — Galați, Ionú Roșca — Ungru, Ioanú Bonea — Cincu mare, Iacobú Oana — Páráu, Lazarú Comșa — Mándra, Toma Stirbețú — Sulumberg, Ioanú Popescu — Mateiași, cum ș domnii președinți ai despărțámintelorú tractualí Nicolau D. Mircea, administratorú protopresbiterálú — Cohalm și Nicolau Moldovanú, preotú gr. or. — Vêrd, — ca membrii naturali ai acestui comitetú, în sensulú §-lui 18 din statute, suntú prin acésta convocáti la ultima ședință anualá a lorú, carea se va ținea în 17 Augustu a. c. st. v. la 10 óre diminița în edificiulú școlei elementare ortodoxe din Fágárașu. —

Obiectele de pertractatú vorú fi:

Deliberarea și satorirea raportului generalú despre întréga activitate a reuniunii în cursulú anului.

Compunerea programului de materii, satorite în circulariulú consistorialú ddo. 19 Iulie a. c. Nr. 3567. Scol. cari au a se desvoltá în țilele adunării generale dela 25 — 30 Augustu a. c. inclusive.

Curenții. —

Fágárașú, 6 Augustu 1884 v.

Vincențiu Grama,
președinte.

Nicolau Aronú,
secretariu.

Invitare la prenumerațiune.

Cu unú simțú de întristare amú luatú sciință despre aceea imprejurare, că escelenta compositiune pentru pianoforte »Illustratiune română« de C. R. Karrasz, care la concertulú reuniunii nósre din 10 Noemvrie a. tr. a produsú unú efectú extraordinarú, nu se póte tipári din causá, că fără garantarea speselorú de litografiá, nu se aflá editorú. Fiind-cá ar fi o mare pierdere pentru literatura nósra musicalá, și așa destulú de sêracá, decá acésta piesá, în tóte privințele escelentá, ar rémânea netipáritá, s'a aflatú unú membru alú reuniunii nósre, care a garantátú spesele; și așa edarea opului e asiguratá. În urma invoirei atâtú a compositorului, câtú și a întreprindătorilorú, întregú venitulú curatú a primei edițiunii, e destinatú scopurilorú culturale ale reuniunii de lecturá română din Timișóra.

În urma acestei dispozițiunii mărinimóse fiindú reuniunea nósra în loculú primú interesatá, ne luám voiá de a apelá la simțulú naționalú alú tuturorú Românilorú rugându-i se binevoiască a sprijini acésta întreprindere, naționalá cu atâtú mai vértosú, că »Ilust'atiunea Română,« e o piesá de salonú minunátú de frumósá și artisticú compusá, e o fantasiá briliantá despre pátrunđătorulú cãntecú »Iată și nóptea,« despre »Hora Severinului,« și despre »Deșteptá-te Române.« Cu deosebire imnulú nostru naționalú încă n'a fostú prin nimenea și nici o datá atâtú de grandiosú interpretat. Opolú, conținândú circa 15 pagine, va apáre într'o edițiune fórte splendidá cătrá finea lui Septemvrie a. c.; de aceea rugámú pe multú onoratulú publicú românescú, se binevoiască a ne trâmte banii de prenumerațiune multú până în 20 Septemvrie a. c. Prețulú prenumerațiunei e 1 fiorinú (2¹/₂ lei) și 10 cr. pentru trimitere francatá. În librării va costá opulú 1 fior. 20 cr. (3 lei).

Timișóra, în Augustu 1884.

În numele reuniunii de lecturá română din Timișóra:
Petru Opríșú, George Traila,
președinte. secretariu.

Editorú: Iacobú Mureșianu.

Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 19 Augustu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.10	Bonuri croato-slavone	100.70
Rentă de aur 4%	92.30	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.90
Rentă de hârtie 5%	89.10	Imprumutul cu premiu ungar.	114.75
Imprumutul căilor ferate ungare	142.10	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar. (1-a emisiune)	96.30	Renta de hârtie austriacă	80.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungar. (3-a emisiune)	102.70	Renta de aur austr.	103.70
Bonuri rurale ungare	101.10	Losurile din 1860	135.10
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Acțiunile băncii austro-ungare	859.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.—	Act. băncii de credit ungar.	308.50
Bonuri rurale transilvane	101.—	Act. băncii de credit austr.	309.40
		Argintul — Galbină împărătesc	5.75
		Napoleon-d'ori	9.65 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.50
		Londra 10 Livres sterlinge	121.70

Bursa de București.

Cota oficială dela 5 Augustu st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	93 3/4	vënd.	94
Renta rom. amort. (5%)		95 3/8		—
convert. (6%)		97 1/4		98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)		34 1/4		—
Credit fonc. rural (7%)		102 1/4		103
" " (5%)		90 1/2		92 1/4
" " urban (7%)		101 3/4		102
" " (6%)		97 1/2		98
" " (5%)		87 1/2		88
Banca națională a României		1365		1400
Ac. de asig. Dacia-Rom.		340.		354 1/2
" " Națională		237 1/2		243
Aur		544. 9/10		—
Bancnote austriace contra aur		2.07.		2.09

Cursul pieței Brașov
din 20 Augustu st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump.	9.10	Vënd.	9.14
Argint românesc		9.05		9.10
Napoleon-d'ori		9.62		9.64
Lire turcesce		10.86		10.90
Imperiali		9.86		9.88
Galbeni		5.64		5.67
Scrisurile fonc. Albina		100.50		101.50
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe una jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcatu dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se pot face de la 1 și 15 a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an	12 fl. v. a.
„ „ „ „	6 „ „
„ „ „ „	3 „ „
Se acordă abonamente și lunare cu	1 „ „
Pentru România și străinătate pe an	36 franci
„ „ „ „	18 „
„ „ „ „	9 „

Cel mai ușor mijloc de abonare este prin mandat postal. Abonamentele se plătesc înainte.

Rugăm pe domni abonați să binevoiescă a ne da lămurit adresa, ca trimiterea diarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea.

LICITAȚIUNE.

Comuna bisericescă „Șinca nouă“ publică licitațiune pentru darea în antreprisă a clădirii unei biserici noi după planul ce-lu posedă. Cheltuelile clădirii sunt evaluate la suma de 11,500 fl. Condițiunile se pot vedé în numita comună. Cauțiunea va fi în bani gata. Licitarea e fixată pe ziua de 15 Augustu st. v. (Sfântă Maria) 1884, la 10 ore a. m. în comuna Șinca nouă. Comuna respectivă și rezervă dreptul de a alege dintre arhitectii, ce se voru presentă la licitațiă, pe care-lu va voi. In casu că licitarea se va publică și în „Telegraful Român“, nu se va luá în considerare, decât cea din „Gazetă.“

Augustu în 4, 1884.

Comuna bisericescă „Șinca nouă.“

Învitare de abonamentu la cele mai eftine diare române.

„Amicul Familiei“ diar beletic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Apare regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în număr câte 2—3 côle; — și publică: *novele, poesii, romanuri, aventuri picante, impresii de călătorii, studii sociali*; — articlii *scientifici* mai ales din sferă economiei și a higienii de casă. — *Sciri din lumea mare* cu preferință acelea, cari interesază mai de aproape societatea românescă, — „*principii din viață și notițe de petrecere*. Fie-care număr este bogat și frumos ilustrat. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întregu e numai 4 fl. pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 de an 1 fl. v. a. — Pentru România pre anul întregu 10 franci — lei plătibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

„Preotul român.“ Diar bisericesc, scolastic și literar. Apare regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în număr câte de 1 1/4—2 1/2 côle și publică: *articlii din sfera tuturor științelor teologice* — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai ales rituali, — *predice* pre domineci, serbător și diferite ocașii, mai ales pentru ocașii funebrale, precum și *schite de predică*, și ori-ce amenunte aplicabili în predică, *catechese* și alte *învățături* pentru popor, tractate pedagogice, didactice, studii și recenzii literare, sciri — din sfera bisericescă, scolastică și literară — Prețulu de prenumerațiune pre anul întregu e 4 fl., pre 1/2 2 fl., pre 1/4 1 fl. — Pentru România pre anul întregu 10 franci — lei, — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

„Cărțile Săteanului Român.“ Pentru toate trebuințele poporului român. Apare în fie-care lună câte una carte de 1—1 1/2 côle — și publică: *novele populare, istorie, fabule, poesii, anecdote, proverbi* și alte *amenunte de învățatură și petrecere, cunoscințe de economiă, industriă, igienă ș. a.*, — *sciri din lumea mare* mai ales acelea cari mai de aproape ating pe poporul nostru. — Prețulu de prenumerațiune pre un an întregu e numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plătibili în timbre postale.

Tôte aceste trei diare deodată abonate costau pre anul întregu 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

— Esemplare complete dela începutul anului mai sunt câteva. —

Aceia, cari voru abona toate trei diarele noastre, ori barem două din ele, voru primi îndată gratis patru portrete foarte frumoșe.

Numeri de probă se trimittu gratis ori cui.

A se adresă la: **Cancelaria „NEGRUȚIU“** în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vânzare următoarele **opuri de minune eftine:**

Amor și dincolo de mormânt. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețulu 30 cr. — **Biblioteca Săteanului Român.** Cartea I., II., III., IV., cuprind materii foarte interesante și amusante. Prețulu la tote patru 1 fi. — câte una deosebă 30 cr. — **Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amusante. Prețulu 30 cr. — **Colecță de Recepte** din economiă, industriă, comerț și chemia pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr. — **Apologiă.** Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Prețulu 30 cr. — **Renascerea limbii românesce** în vorbire și scriere înveritate și apreciată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. și II. Prețulu fie-căreia e 40 cr. — **Ambele împreună** 70 cr. — **Poesii** de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela

1 fl. 20 cr. la) 60 cr. — **Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. — **Ifigenia în Tauris.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. — **Branda seu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragos. Novela istorică națională. Prețulu 20 cr. — **Elu trebuie să se însore.** Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr. — **Secretele alor trei nopți** seu trei morți vii. Romanu englesu după Frankstein de Pampilu I. Grapini. Prețulu 50 cr. — **Herman și Dorotea** după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Prețulu 50 cr. — **Economiă** pentru școlele popor. de T. Roșu. Ed. II. Prețulu 30 cr. — **Petulantul.** Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șiuluțu. Prețulu 50 cr. — **Nu mē uita.** Colecțiune; de versuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Prețulu 50 cr.

— Tôte acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețulu bagatelū de 3 fl. 60 cr. —

Magazinū de încălțăminte

„CISMA ROȘIE“ Strada Căldărarilor 540.

Comande după măsură

se voru efectua din materialu solidu, și cu prețuri moderate.

Subscrisul am onore a recomanda onoratului publicu,

Magazinulu meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Asemenea recomandă onoratului publicu depositulu

de pălerii pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

Comande pentru străinătate

se primesc și se efectuează promptu și cu prețuri moderate.

G. Orghidan.